

для изучения динамического развития языковых единиц, предлагает инструментарий для исследования закономерностей поведения системы и законов ее самоорганизации и открывает **перспективы** для исследования речевой деятельности.

Литература

- Баксанский О. Е. Когнитивно-синергетическая парадигма НЛП: От познания к действию / О. Е. Баксанский, Е. Н. Кучер., Изд. 3-е. – М.: КРАСАНД, 2010. – 184 с. Борботько В. Г. Принципы формирования дискурса: от психолингвистики к лингвосинергетике / В. Г. Борботько. – М.: Либроком, 2009. – 288 с. Бубнова Г. И., Ратникова Е. И. Устнопорождаемая речь: изучение синергетических свойств на акустическом уровне / Г. И. Бубнова, Е. И. Ратникова. // Вестник МГУ. Сер. 19. Лингвистика и межкультурная коммуникация. – 2009. – № 3. – С. 124-135. Будагов Р. А. Что такое развитие и совершенствование языка? / Р. А. Будагов – М.: Наука, 1977. – 263 с. Бутов В. Н. О некоторых проблемах синергетического анализа / В. Н. Бутов // Вісник Запорізького національного університету. – № 2. – 2008. – С. 19-23. Вербицкая Л. А. Вариативность современной произносительной нормы и культура речи / Л. А. Вербицкая // Нормы реализации. Варьирование языковых средств. – Горький: ГГПИ им. М. Горького, 1984. – С. 53-60. Гумбольдт В. Избранные труды по языкознанию / В. Гумбольдт. – М.: Прогресс, 1984. – 397 с. Гураль С. К. Синергетика и лингвосинергетика / С. К. Гураль // Вестник Томского государственного университета. Филология. – № 302. – 2007. – С. 7-9. Гусева С. И. Коммуникативная перспектива высказывания и реализация сегментных единиц: дис. ... доктора филол. наук: 10.02.19 / С. И. Гусева. – СПб., 2001. – 403 с. Домброван Т. И. Что дает синергетика науке о языке? / Т. И. Домброван // Jazyk a kultura. – № 12. – 2012. – www.ff.unipo.sk/jak/12_2012/dombrovan.pdf. Князева Е. Н. Основания синергетики. Режимы с обострением, самоорганизация, темпомиры / Е. Н. Князева, С. П. Курдюмов. – СПб.: Алетей, 2002. – 414 с. Косериу Э. Синхрония, диахрония и история. Новое в лингвистике / Э. Косериу. – М.: Изд-во Иностран. лит., 1963. – Вып. 3. – 350 с. Мартине А. Механизмы фонетических изменений: Проблемы диахронической фонологии / А. Мартине. – М.: КомКнига, 2006. – 264 с. Пиотровский Р. Г. Теоретические и прикладные проблемы языкознания на рубеже XX в. / Р. Г. Пиотровский. // Лингвистика на исходе XX в. Тезисы международной конференции. Ч. 2. – М.: Филология, 1995. – С. 417-419. Спиркин А. Г. Философия / А. Г. Спиркин. – М.: Гардарики, 1998. – 816 с. Флоренский П. А. История и философия искусства / П. А. Флоренский. – М.: Правда, 2000. – 446 с. Хакен Г. Тайны природы. Синергетика: наука о взаимодействии / Г. Хакен. – М.-Ижевск, 2003. – 320 с. Essen O. v. Allgemeine und angewandte Phonetik / Otto von Essen. – Berlin: Akademie-Verlag, 1957. – 183 S. Jespersen O. Lehrbuch der Phonetik / Otto Jespersen. – Leipzig; Berlin: Teubner, 1913. – 258 S. Köhler R. Synergetic Linguistics / Reinhard Köhler // The Encyclopedia of Language and Linguistics / Ascher R.E. (Ed.) – Oxford: Pergamon Press, 1994. – P. 4454-4455. Krech E.-M. Deutsches Aussprachewörterbuch / E.-M. Krech, E. Stock, U. Hirschfeld, L. Ch. Anders. – Berlin: W. de Gruyter, 2009. – 1076 S. Ladefoged P., Maddieson I. Sounds of the World's Languages / P. Ladefoged, I. Maddieson. – Oxford: Blackwell Publishers, 1996. – 425 p. Lindau M. The story of /r/ / Mona Lindau // Phonetic Linguistics: Essays in honor of Peter Ladefoged / V.A. Fromkin (Ed.). – New York: Academic Press, 1985. – P. 157-168. Maas U. Phonologie. Einführung in die funktionale Phonetik des Deutschen / Utz Maas. – Opladen; Wiesbaden: Westdt. Verl., 1999. – 410 S. Meinhold G. Phonologie der deutschen Gegenwartssprache / G. Meinhold, E. Stock. – VEB Bibliographisches Institut Leipzig, 1980. – S. 120-170. Schiller N. O. The phonetic variation of German /r/ / Niels O. Schiller // Variation und Stabilität in der Wortstruktur: Untersuchungen zu Entwicklung, Erwerb und Varietäten des Deutschen und anderer Sprachen / Matthias Butt, Nanna Fuhrhop (Eds.). – Hildesheim u.a.: Olms, 1999. – P. 261-287. Siebs Th. Deutsche Bühnenaussprache / Theodor Siebs. – Berlin, 1898. – 65 S. Thurmair M. Standardnorm und Abweichungen. Entwicklungstendenzen unter dem Einfluß der gesprochenen Sprache / Maria Thurmair // DaF. – 2002. – Heft 1. – S. 3-9. Ulbrich H. R-Aussprache 1966 und 1996 – stabile und instabile Realisationsmodi / Horst Ulbrich // Interkulturelle Kommunikation / I. Jonach (Hrsg.). – München; Basel: E. Reinhardt, 1998. – S. 143-152. Wiese R. The phonology of /r/ / Richard Wiese // Distinctive Feature Theory / Tracy Alan Hall (Hrsg.). – Berlin: de Gruyter, 2001. – S. 335-368.

УДК 811.111:81'42:81'373.48

ВЕЛИКОРОДА Ю.М.

(Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника)

СПІВВІДНОШЕННЯ МІЖ УНІВЕРСАЛЬНИМ ТА НАЦІОНАЛЬНИМ РІВНЯМИ ПРЕЦЕДЕНТНИХ ФЕНОМЕНІВ

У статті розглядається можливість виокремлення універсального рівня прецедентних феноменів. На матеріалі вибірки з англійської періодики з'ясовуються інваріанти їх сприйняття, які не співпадають у різних лінгвокультурних спільнотах. На основі аналізу з позицій теорії релевантності показано, як представники різних лінгвокультурних спільнот матимуть відмінні імпліцитні передумови при трактуванні висловлень з прецедентними феноменами, в залежності від значення, закріпленого за прецедентним феноменом у когнітивній базі певної лінгвокультурної спільноти.

Ключові слова: прецедентний феномен, когнітивна база, універсально-прецедентний рівень.

Великорода Ю.М. Соотношение между универсальным и национальным уровнями прецедентных феноменов.

В статье рассматривается возможность определения универсального уровня прецедентных феноменов. На материале выборки из англоязычной периодики определяются инварианты их восприятия, которые не совпадают в лингвокультурных обществах. На основе анализа с позиций теории релевантности показано, как представители различных лингвокультурных обществ имеют различные имплицитные предпосылки при толковании высказываний с прецедентными феноменами, в зависимости от значения, закреплённого за ними в когнитивной базе определённого лингвокультурного общества.

Ключевые слова: прецедентный феномен, когнитивная база, универсально-прецедентный уровень.

Velykoroda Y. The Correlation between the Universal and National Levels of Precedent-Related Phenomena. The article deals with the analysis of the possibility to define the universal level of precedent-related phenomena. On the material of examples from English-language media the author determines the invariants of their perception, which vary across lingual-cultural communities. On the relevance theoretic terms the paper shows how representatives of different lingual-cultural communities will have different implicit premises when interpreting utterances with precedent-related phenomena depending on the meaning this precedent-related phenomenon has in the cognitive basis of the community.

Key words: precedent-related phenomenon, cognitive basis, universal precedent-related level.

Однією з найбільш дискусійних проблем теорії прецедентності залишається питання про можливість виокремлення універсального рівня прецедентних феноменів (далі ПФ). В. Красних та Д. Гудков вказують на три рівні ПФ: соціумно-прецедентні (відомі будь-якому середньому представнику певного соціуму), національно-прецедентні (відомі будь-якому середньому представнику певної національної лінгвокультурної спільноти (далі ЛКС) і входять до національної когнітивної бази) та універсально-прецедентні (відомі будь-якому сучасному повноцінному homo sapiens та входять до когнітивного простору людства) [Гудков 2003, с. 103-104; Красных 2002, с. 50]. Якщо з існуванням перших двох рівнів більшість дослідників погоджуються, то можливість виокремлення універсально-прецедентного рівня викликає ряд застережень. Так, В. Красних виокремлює універсальний рівень ПФ, однак застерігає, що універсально-прецедентний рівень носить доволі гіпотетичний характер, оскільки для того, щоб стверджувати чи заперечувати існування універсальної «когнітивної бази», необхідні широкі та глибокі дослідження національних когнітивних баз [Красных 2003, с. 174-175].

Метою статті є доведення недоцільності виокремлення універсального рівня ПФ. **Завданнями** статті є навести приклади, які б спростовували можливість виокремлення універсального рівня ПФ, оскільки, хоча можна говорити про те, що деякі ПФ входять до «універсальної» когнітивної бази, їх інваріант сприйняття буде різним у різних ЛКС. **Об'єктом** дослідження є прецедентні феномени «універсального» та національного рівнів. **Предмет** – прецедентні феномени як складники «універсальної» та національної когнітивної бази.

Розглядаючи універсальні ПФ, В. Красних зазначає, що вони містять у собі значну небезпеку, оскільки можуть виявитися квазіпрецедентними. Тобто вони існують як прецедентні у декількох національних ЛКС, мають однакову «форму», але мають різний (а іноді – принципово різний) «зміст» [Красных 2003, с. 178]. На основі вибірки з американських журналів *Time* та *Newsweek* спробуємо порівняти зміст ПФ, котрі входять до американської та української ЛКС, та з'ясувати відмінності між інваріантами їх сприйняття.

В американській ЛКС існує прецедентне ім'я *Big Brother* та пов'язане із ним прецедентне висловлювання "*Big Brother is watching you*". Обидва ПФ походять із книги Джорджа Оруела "1984" і сприймаються як еталони тотального політичного контролю над особистістю. Якщо припустити, що пересічний представник української ЛКС знайомий із цим романом, можна стверджувати, що ці ПФ матимуть подібні атрибути в українській національній когнітивній базі, відповідно, інтерпретація висловлень із цими ПФ не складатиме труднощів: "*But the real impact of this case is to tell anyone thinking of carrying out violent jihad, abroad or at home, that Big Brother, er, Uncle Sam is watching.*" (Newsweek, December 6, 2010). Однак в останні роки це прецедентне ім'я все частіше вживається у контексті сучасних інтернет технологій та соціальних мереж, при чому у таких випадках цей ПФ втрачає атрибут *політичного* контролю, а домінантною диференційною ознакою залишається лише ситуація, у котрій за людиною (не обов'язково проти її волі) проводиться постійне спостереження. Походження цього інваріанту сприйняття зазначеного ПФ можна простежити до телевізійного «реаліті-шоу» "Big Brother", у якому учасники ізольовані від зовнішнього світу, однак постійно перебувають під наглядом телекамер. І хоча західний формат назви телевізійного шоу містить посилання на оригінальний ПФ, в українському телевізійному просторі ця телепередача відома під назвою «За склом». Відповідно, в американській ЛКС інваріант сприйняття ПФ "Big Brother" еволюціонував у таку форму, при якій атрибут політичного контролю не обов'язково присутній, а актуалізованими можуть

ставати ознаки стеження за людиною за допомогою сучасних технічних засобів. Такі ознаки реалізуються, наприклад, у випадках характеристизації сучасних соціальних мереж: “*Otherwise, Facebook will continue to be cast in the role of the Web’s sketchy **Big Brother** ...*” (Time, May 31, 2010), “*And who knew **Big Brother** would be not a big government agency, but a bunch of kids in Silicon Valley?*” (Newsweek, March 8, 2010). У ЛКС, у якій відповідний формат телепередачі відсутній або має іншу назву, інваріант сприйняття ПФ “Big Brother” нестиме атрибут політичного контролю, який є необов’язковим в американській когнітивній базі.

Одним із аргументів на підтримку виокремлення універсального рівня прецедентності є наявність літературної чи міфологічної спадщини, спільної якщо не для усіх ЛКС, то принаймні для багатьох. Серед такої спадщини ключове місце займає Біблія, яка стала джерелом великої кількості ПФ, котрі існують у відносно сталій та подібній формі у різних мовах. Проте Біблія як прецедентний текст протягом століть зазнавала численних реінтерпретацій, іноді різних у кожній ЛКС. В.Красних наводить приклади Біблійних висловлювань, котрі є прецедентними в американській ЛКС (*Judas tree*), однак не є власне прецедентними в російській, хоча, на думку дослідниці, цей факт не заважає їх успішній інтерпретації представниками російської ЛКС внаслідок знання прецедентного тексту та ситуації [Красных 2003, с. 177-178]. Однак інваріанти сприйняття деяких Біблійних ПФ можуть мати відмінні атрибути у різних когнітивних базах. Наприклад, Біблійне прецедентне висловлювання “*A house divided against itself cannot stand*” (укр. «кожне місто чи дім, поділені супроти себе, не втримаються», англ. “*every city or house divided against itself shall not stand*” Мт 12:25) в українській лінгвокультурній спільноті має виключно релігійні конотації. В американській ЛКС це прецедентне висловлювання асоціюється передусім із промовою А.Лінкольна 1858 року (*Lincoln’s House Divided Speech*) і є символом застереження розділення країни через рабство. Домінантними атрибутами цього висловлювання (відсутніми в українській ЛКС) є засторога політичного розколу та асоціація з А. Лінкольном: “*For all his study of history, Obama somehow has failed to notice that **Lincoln’s ‘house divided’** and **FDR’s ‘fear itself’** were, well, soundbites.*” (Newsweek, June 21, 2010), “***A House Divided***” (Newsweek, November 15, 2010) (назва статті про політичний розкол та пошуки компромісу після проміжних виборів).

Із попередніх прикладів видно, як ПФ можуть мати одне джерело походження, однак по-різному, внаслідок еволюції всередині лінгвокультурної спільноти, інтерпретуватись на сучасному етапі. Окрім цього можливими є також «міграції» та «запозичення» прецедентних або стійких словосполучень у різні когнітивні бази. Наприклад, російське стійке сполучення «доверяй, но проверяй» не є прецедентним висловлюванням у російській лінгвокультурній спільноті, а лише сталим кліше. В американській лінгвокультурній спільноті існує його аналог – дослівний переклад “*trust but verify*”, який є символом політичного прагматизму та прецедентним висловлюванням, пов’язаним із діяльністю президента Р.Рейгана. Його походження простежують до переговорів між Р.Рейганом та М.Горбачовим, коли американський президент, почувши його від свого радянського колеги, запозичив його та почав часто вживати у своєму дискурсі. Аналіз прикладів із сучасних медіа показує нерозривний зв’язок між цим прецедентним висловлюванням та постаттю Р.Рейгана: “***Reagan’s phrase «Trust but verify» is the best way to think of genuine bipartisan negotiations.***” (Time, March 1, 2010), “*«**Trust, but verify,**» **Ronald Reagan** said when dealing with the Russians.*” (Newsweek, December 14, 2009), “*Earlier this year, when Bristol called off her engagement with Levi (amid allegations that he had fathered another child), Palin publicly counseled that her daughter would henceforth know to “**trust, but verify.**” This was **Ronald Reagan’s** signature phrase during tense weapons-reduction negotiations with his Soviet counterpart, **Mikhail Gorbachev.** Yet Palin now invokes it with a wink to put down the family black sheep.*” (Newsweek, September 6, 2010). Носій української чи російської когнітивної бази не сприймає це висловлювання крізь призму політичного прагматизму Р.Рейгана; у лінгвокультурній спільноті, звідки воно запозичене, це висловлювання навіть не є прецедентним і не несе додаткових асоціацій, які виникають у носія американської когнітивної бази.

Одним із способів компенсації когнітивних лакун, котрі виникають при вживанні ПФ національного рівня може бути їх переклад з використанням ПФ, найбільш подібного чи суміжного із тим, який наявний у рідній когнітивній базі. Так, аналізуючи приклад перекладу англійського тексту, який містить посилання на атрибути (*Дороти* та *торнадо*) прецедентного тексту “The Wonderful Wizard of Oz”, В. Красних стверджує: “Гадаю, що посилання на ситуації з казки «Країна Оз» (і ситуація, і текст є безперечно прецедентними для англомовної культури) було б значно більш зрозумілим російському читачу, якщо б перекладач замість *торнадо* та *Дороти* використав *ураган*, *котрий відніс дівчинку Еллі в чарівну країну*, або принаймні згадав «Чарівника Смарагдового Міста».” (виділення В.Красних) [Красных 2003, с. 174]. На нашу думку, саме прецедентний текст “The Wonderful Wizard of Oz” є типовим прикладом «квазіпрецедентного феномену» (за термінологією В.Красних [Красных 2003, с. 178]), адже оригінальний текст – роман Франка Л. Баума – вважається алегорією на політичні, економічні та соціальні події в Америці 1890-х рр.: циклон – як символ стрімких політичних змін, головна героїня Дороти – як уособлення пересічного наївного американця, Олов’яний Лісоруб – дегуманізований промисловий працівник, Опудало – фермер, Дорога із жовтої цегли – символ золотого стандарту, Смарагдове Місто – метафора Вашингтона з «зеленими» грошима та ілюзорним достатком тощо. Відповідний аналог у російській ЛКС – роман-плагіат А. Волкова «Волшебник Изумрудного Города» – повністю позбавлений алегоричності оригіналу, його персонажі не є символами та еталонами, якими вони є в американській когнітивній базі, а текст сприймається лише як дитяча історія. В американській ЛКС цей роман зберігає свою оригінальну алегоричність до сьогодні, про що свідчать приклади, виявлені нами у медіа текстах: “*Like a massive tornado, the Great Recession upended the topography of America. But even as vast parts of the country were laid low, some cities withstood the storm and could emerge even stronger and shinier than before. So, where exactly are these Oz-like destinations along the road to recovery? If you said Kansas, you’re not far off.*” (Newsweek, November 15, 2010). З огляду на це, не погоджуємося із думкою В.Красних про однозначну можливість заміни атрибутів прецедентного тексту “The Wonderful Wizard of Oz” на аналогічні їм з роману А.Волкова.

На думку дослідників теорії релевантності Д. Спербера та Д. Уїлсон, у процесі комунікації пошук релевантності є базовою ознакою людського пізнання, яку можуть використати комуніканти [Wilson 2004, с. 608], і лише знайшовши пояснення, яке задовольняє їх очікування релевантності, вони припинять інтерпретувати висловлення [Sperber 1995, с. 270-272]. Теорія релевантності дозволяє прослідкувати етапи інтерпретаційного процесу від декодування висловлення до очікувань релевантності, до імпліцитних передумов (premises) та висновків, до інтерпретації експліцитного змісту висловлення та загальної інтерпретації висловлення (експліцитний зміст та імлікатури), яка б задовольнила очікування релевантності адресата [Sperber 2008; Wilson 2000]. Так, однією із імпліцитних передумов при трактуванні висловлень із ПФ є припущення про їх значення у когнітивній базі, яке активізується їх використанням та фоновими знаннями адресата. Наприклад, при інтерпретації висловлення із прецедентним іменем *Big Brother* чи прецедентним висловлюванням *trust but verify* у представника американської ЛКС однією із імпліцитних передумов буде значення, закріплене за цим ПФ у когнітивній базі та актуалізоване через його диференційні ознаки. Ця імпліцитна передумова стає основою для створення ситуативного концепту (ad hoc concept) BIG BROTHER* чи TRUST-BUT-VERIFY*, на основі якого формується імпліцитний висновок, з якого вибудовується загальна інтерпретація висловлення. Така імпліцитна передумова є обов’язковою ланкою при інтерпретації висловлень із ПФ. І хоча сам процес інтерпретації відбувається не лінійно, а через зворотні інференції (backwards inferences), коли адресат збагачує свою інтерпретацію експліцитного змісту до точки, коли інтерпретація міститиме ці імплікації [Wilson 2000, с. 244], і адресат не обов’язково проходить усі ці етапи у такій послідовності, така схема дозволяє вказати на чинники, які спрямовують адресата до досягнення тієї інтерпретації, яка (у випадку успішного спілкування) співпадає із тією, яку мав намір передати адресант [Sperber 2008, с. 97]. Якщо ж ПФ, хоча і існує у тій же формі в декількох лінгвокультурних

спільнотах, має відмінні атрибути, у різних лінгвокультурних спільнотах виникатиме різна імпліцитна передумова у процесі інтерпретації висловлення, на основі якої формуватиметься загальна інтерпретація висловлення, на що і вказують наведені приклади.

Дослідники теорії релевантності вказують на можливість утворення дещо різних *ad hoc* концептів та вважають цілком нормальним виникнення неповної ідентичності значення адресанта та інтерпретації адресата [Wilson 2000, с. 245]. З проаналізованих прикладів можна припустити, що, незважаючи на різні атрибути ПФ, імовірно, інтерпретація висловлень із ПФ *Big Brother, trust but verify, a house divided against itself* представником української лінгвокультурної спільноти не відрізнятиметься кардинально від їх інтерпретації представником американської лінгвокультурної спільноти, хоча і буде дещо більш обмеженою або матиме інші асоціації чи взагалі їх не матиме. Однак, на нашу думку, інтерпретація висловлень із ПФ, пов'язаними із прецедентним текстом *The Wonderful Wizard of Oz*, може суттєво відрізнитися у носіїв різних когнітивних баз через відсутність алегоричності аналогу зазначеного прецедентного тексту в інших лінгвокультурних спільнотах.

Висновки: проведене дослідження підтверджує сумніви про недоцільність або умовний характер чи гіпотетичність виокремлення універсального рівня ПФ. Вважаємо більш доцільним говорити про можливість існування ПФ, які входять до декількох когнітивних баз, однак їх інваріанти сприйняття можуть відрізнитися у різних лінгвокультурних спільнотах. **Перспективами подальших розвідок** вважаємо дослідження функціонування «синонімічних» ПФ, які існують в одній лінгвокультурній спільноті паралельно, однак один з яких є виключно національним, тоді як інший може входити до інших національних когнітивних баз (наприклад, в когнітивній базі американської лінгвокультурної спільноти *John Dillinger* та *Robin Hood*).

Література

- Гудков Д.Б. Теория и практика межкультурной коммуникации / Д.Б. Гудков – М.: ИТДГК «Гнозис», 2003. – 288с.
 Красных В.В. Этнопсихоллингвистика и лингвокультурология: Курс лекций / В.В. Красных – М.: ИТДГК «Гнозис», 2002. – 284с.
 Красных В.В. «Свой» среди «чужих»: миф или реальность? / В.В. Красных – М.: ИТДГК «Гнозис», 2003. – 375с.
 Sperber D. A deflationary account of metaphor / Dan Sperber, Deirdre Wilson // The handbook of metaphor. – Cambridge: CPU, 2008. – P.84-105.
 Sperber D. Relevance: Communication and cognition / Dan Sperber, Deirdre Wilson – Oxford: Blackwell, 1995. – 326 p.
 Wilson D. Relevance theory / Deirdre Wilson, Dan Sperber // The handbook of pragmatics. – Oxford: Blackwell, 2004. – P.607-632.
 Wilson D. Truthfulness and relevance / Deirdre Wilson, Dan Sperber // UCL working papers in linguistics. Volume 12. – London, 2000. – P.215-254.

УДК 811.111+316.7

ГОЛИК С.В.

(ДВНЗ «Ужгородський національний університет»)

ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО ВИВЧЕННЯ ГРАМАТИКИ

У статті розглядаються основні підходи щодо визначення концепту як об'єкту лінгвокультурології. Визначено перспективи аналізу культурно-маркованих граматичних явищ. Зроблено спробу з'ясувати тенденції дослідження граматичних категорій з позицій лінгвокультурологічного моделювання, які складають етнокультурну специфіку даної мови.

Ключові слова: концепт, концептосфера, картина світу, лінгвокультурологічний підхід, граматична категорія.

Голик С.В. Лингвокультурологический подход к изучению грамматики. В статье рассматриваются основные подходы к определению концепта как объекта лингвокультурологии. Определены перспективы анализа культурно-маркированных грамматических явлений. Сделана попытка определить тенденции исследования грамматических категорий с позиций лингвокультурологического моделирования, которые составляют этнокультурную специфику данного языка.

Ключевые слова: концепт, концептосфера, картина мира, лингвокультурологический подход, грамматическая категория.

Holyk S.V. Linguocultural Approach to Grammar Study. This article addresses the principles which determine the definition of the concept as an object of linguistic culturology. The perspectives on the analysis of culturally marked grammatical phenomena are suggested. An attempt was made to define the tendencies in the analysis of grammatical categories from the point of view of lingual and cultural modelling which represent the ethnocultural characteristics of this language.

Key words: concept, conceptosphere, picture of the world, linguocultural approach, grammatical category.